

PAKIET AML UNII EUROPEJSKIEJ

ROZPORZĄDZENIE AML

ALERT PRAWNY

marzec 2023

Kwestie związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu niezmiennie znajdują się w centrum zainteresowań organów Unii Europejskiej. Zgodnie ze wspólną deklaracją Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej określającą unijne priorytety legislacyjne na lata 2023 oraz 2024, zagadnienia AML i CTF pozostają jedną z najważniejszych spraw dla unijnego prawodawcy.

Na poziomie Unii Europejskiej prowadzone są prace nad jednolitym zbiorem przepisów unijnych w zakresie AML i CTF. W skład tzw. pakietu AML wchodzi cztery akty prawne, wśród których centralne miejsce zajmuje projekt rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania wykorzystywaniu systemu finansowego dla celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Jego postanowienia mają zastąpić dotychczasowe materialnoprawne przepisy polskiej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

PAKIET AML

Pakiet AML składa się z projektów czterech aktów prawnych:

<i>Rozporządzenie w sprawie przeciwdziałania wykorzystywaniu systemu finansowego dla celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu</i>	➔ Rozporządzenie określa m.in. obowiązki instytucji obowiązanych oraz wymogi spoczywające na podmiotach prawa w zakresie przejrzystości struktury własności i kontroli („ rozporządzenie AML ”)
<i>Rozporządzenie ustanawiające Urząd UE ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu</i>	➔ Rozporządzenie ustanawia unijny organ ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu
<i>Rozporządzenie w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów</i>	➔ Rozporządzenie określa zasady dotyczące informacji o stronach przekazów pieniężnych i przekazów kryptoaktywów
<i>Dyrektywa w sprawie mechanizmów, jakie powinny wprowadzić państwa członkowskie w celu zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2015/849</i>	➔ Dyrektywa uchyla IV Dyrektywę AML i określa m.in. środki przeciwdziałania praniu pieniędzy na poziomie krajowym oraz obowiązki krajowych organów AML/CTF

Celem niniejszego podsumowania jest przybliżenie czytelnikom projektu rozporządzenia AML.

W projekcie rozporządzenia AML prawodawca unijny kontynuuje swoje dotychczasowe podejście do kwestii przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu. Dokument ten opiera się na założeniach zbieżnych z założeniami aktualnych unijnych dyrektyw AML, w szczególności na zasadzie *risk based approach* (tzn. na zasadzie podejścia opartego na ryzyku, zakładającego stosowanie środków ograniczających ryzyko odpowiednich do zidentyfikowanego poziomu ryzyka). Jednak w przeciwieństwie do dotychczasowej metody regulowania kwestii AML i CTF w dyrektywach, tym razem **prawodawca unijny zdecydował się na opracowanie rozporządzenia, które będzie podlegało bezpośredniemu stosowaniu w państwach członkowskich**. Konsekwencją będzie harmonizacja przepisów AML i CTF w całym rynku wewnętrznym UE – w sprawach regulowanych rozporządzeniem, jego zapisy będą miały pierwszeństwo przed odpowiednimi regulacjami krajowymi. Ponadto, w zakresie spraw regulowanych rozporządzeniem, zastąpi ono dotychczasowe dyrektywy AML.

Przepisy rozporządzenia AML koncentrują się przede wszystkim na zagadnieniach związanych z instytucjami obowiązanyymi oraz, stosowanymi przez nie, środkami bezpieczeństwa finansowego. Planowane regulacje polegają w dużej mierze na doprecyzowaniu już znanych nam obowiązków instytucji obowiązanych, jednak nie brakuje wśród nich także nowych elementów. W tym kontekście, warto zwrócić uwagę w szczególności na poniższe kwestie, objęte projektowanymi przepisami:

- rozszerzenie katalogu instytucji obowiązanych o np. osoby prowadzące handel metalami szlachetnym i kamieniami szlachetnymi, kredytodawców i pośredników kredytów konsumenckich i hipotecznych, którzy nie są instytucjami kredytowymi ani instytucjami finansowymi,
- zmiana katalogu instytucji obowiązanych poprzez dostosowanie zakresu dostawców usług w obszarze kryptoaktywów do zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF),
- możliwość wyłączenia przez państwa członkowskie niektórych podmiotów świadczących usługi hazardowe i niektórych podmiotów prowadzących działalność finansową z katalogu instytucji obowiązanych, po zatwierdzeniu wyłączenia przez Komisję Europejską,
- obowiązek wdrożenia, proporcjonalnie do wielkości i charakteru instytucji obowiązanej, odpowiednich strategii, środków kontroli i procedur dotyczących m.in. zasad zarządzania ryzykiem, niezależnej funkcji audytu, szkoleń pracowników, korzystania z usług innych podmiotów w zakresie wypełniania obowiązków AML,
- konieczność uwzględnienia w ocenie ryzyka instytucji obowiązanej oraz w ocenie ryzyka danego klienta konkretnych zmiennych i czynników ryzyka określonych w załącznikach I, II oraz III rozporządzenia AML,

- obowiązek powołania jednego z członków zarządu lub równoważnego organu zarządzającego na stanowisko kierownika ds. zgodności z przepisami, odpowiedzialnego za wdrożenie środków zapewniających zgodność z rozporządzeniem AML,
- obowiązek oceny każdego z pracowników zaangażowanych w wykonywanie obowiązków AML i CTF pod kątem indywidualnych umiejętności, wiedzy, reputacji, uczciwości i rzetelności,
- doprecyzowanie okoliczności, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie stosunków gospodarczych z klientem,
- wskazanie przykładowych uproszczonych i wzmożonych środków należytej staranności wobec klienta.

Ponadto, rozporządzenie AML określa wymogi spoczywające na podmiotach prawnych i porozumieniach prawnych (np. trustach) w zakresie przejrzystości struktury własności i kontroli. Doprecyzowuje ono definicję beneficjenta rzeczywistego oraz nakłada na wszystkie spółki i inne podmioty prawne zarejestrowane w Unii obowiązek uzyskania i przechowywania odpowiednich, dokładnych i aktualnych informacji o beneficjentach rzeczywistych.

PLANOWANE WEJŚCIE W ŻYCIE

Projekty aktów prawnych, składających się na pakiet AML, są obecnie przedmiotem negocjacji pomiędzy Radą Unii Europejskiej a Parlamentem Europejskim.

Zgodnie z projektem rozporządzenia AML, wejdzie ono w życie dwudziestego dnia po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, natomiast stosowanie rozporządzenia ma rozpocząć się po upływie trzech lat od daty wejścia w życie. Oznacza to, że instytucje obowiązane będą miały trzy lata (licząc od daty wejścia rozporządzenia w życie) na przygotowanie się do stosowania nowych przepisów. W tym zakresie niezbędne będą m.in. następujące czynności:

- weryfikacja i aktualizacja istniejących procedur AML,
- weryfikacja stosowanych przez instytucję obowiązaną uproszczonych i wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego,
- ponowna ocena ryzyka instytucji obowiązanej z uwzględnieniem zmiennych i czynników ryzyka określonych w załącznikach I, II oraz III rozporządzenia AML,
- ocena pracowników instytucji obowiązanej zajmujących się w organizacji sprawami AML i CTF, a także ustalenie kryteriów przedmiotowej oceny,
- weryfikacja zakresu obowiązków osoby odpowiedzialnej w organizacji za wdrażanie obowiązków AML.

Z perspektywy polskiego ustawodawcy, uchwalenie rozporządzenia AML będzie wymagało przede wszystkim odpowiedniego dostosowania/uchylecia przepisów polskiej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

ZACHĘCAMY DO KONTAKTU

**ANNA
WOJCIECHOWSKA**
RADCA PRAWNY
ANNA.WOJCIECHOWSKA@WKB.PL

**AGATA
SZCZEPAŃCZYK-
PIWEK**
RADCA PRAWNY
AGATA.SZCZEPANCZYK-
PIWEK@WKB.PL

ANNA FENNIG
ADWOKAT
ANNA.FENNIG@WKB.PL

MONIKA OBIEĞŁO
ADWOKAT
MONIKA.OBIEGLO@WKB.PL